

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΡΓΟ: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΡΑΜΠΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ
ΑΜΕΑ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ»

Αριθμός μελέτης: 77/2025

1.ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1. Αντικείμενο της μελέτης

Η παρούσα τεχνική περιγραφή αφορά στην κατασκευή του έργου «Κατασκευή ραμπών και χώρων υγιεινής για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ σε σχολικές μονάδες του Δήμου Μυτιλήνης». Ειδικότερα περιλαμβάνονται παρεμβάσεις για την κατασκευή ραμπών πρόσβασης ΑμεΑ που οδηγούν στους εσωτερικούς χώρους των σχολικών κτιρίων καθώς και την κατασκευή χώρων υγιεινής για την εξυπηρέτηση των ΑμεΑ σε σχολικές μονάδες του Δήμου Μυτιλήνης.

2. Σκοπιμότητα-Τεκμηρίωση της αναγκαιότητας υλοποίησης της πράξης

Ο Δήμος Μυτιλήνης, λαμβάνοντας υπόψη τις ελλείψεις που διαθέτει όσον αφορά τις προσβάσιμες από ΑμεΑ κτιριακές υποδομές και την ισχύουσα νομοθεσία, θέτει ως προτεραιότητα την υλοποίηση δράσεων στην κατεύθυνση της βελτίωσης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ και των εμποδιζόμενων ατόμων σε όλους τους χώρους εκπαίδευσης του δήμου μας.

Σκοπός της προτεινόμενης Πράξης είναι η συμπλήρωση της αλυσίδας προσβασιμότητας με μια σειρά αλληλεξαρτώμενων και αλληλοσυμπληρούμενων παρεμβάσεων που διασφαλίζουν την αυτονομία, άνεση και ασφάλεια των ΑμεΑ και γενικότερα των εμποδιζόμενων ατόμων.

Γενική επιδίωξη του Δήμου, είναι η διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των ΑμεΑ στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον προσφέροντας στους χρήστες, το δικαίωμα να κάνουν χρήση – ελεύθερα και ανεμπόδιστα - των υποδομών του.

Κυρίαρχη μέριμνα του Δήμου είναι η εξάλειψη, η αποκατάσταση και η αποτροπή ανισοτήτων μεταξύ ατόμων με ή χωρίς αναπηρίες. Με την παρούσα επιχειρείται ένας φιλικός τρόπος σχεδίασης που λαμβάνει υπόψη όλους τους χρήστες των υποδομών εκπαίδευσης, ανεξαρτήτου ηλικίας ή φυσικής κατάστασης, που καταργεί ή εξομαλύνει τις υψομετρικές διαφορές, προβλέπει χώρους άνετους και ασφαλείς, επισημαίνει τα εμπόδια και τους κινδύνους και απλοποιεί τον εξοπλισμό κάνοντάς τον προσιτό σε όλους και γενικότερα προσθέτει αξία στο δομημένο περιβάλλον.

Η διασφάλιση της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ στις σχολικές μονάδες, αποτελεί την κυρίαρχη επιδίωξη της παρούσας Πράξης, καθώς αποτελεί μία καθοριστική παράμετρο που δίνει σε κάθε άτομο το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας επιλογών χρήσης, με ασφάλεια και άνεση, υποδομών, υπηρεσιών και αγαθών σε κάθε στιγμή της ζωής του. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση των ατόμων με αναπηρίες και γενικότερα των εμποδιζόμενων ατόμων, τα οποία αποπεριθωριοποιούνται και συμμετέχουν ισότιμα σε όλες τις δραστηριότητες της ζωής, μειώνοντας την εξάρτησή τους από κάποιο άλλο άτομο που στη συνέχεια αποδεδμευόμενο γίνεται πιο παραγωγικό.

Ο Δήμος, μέσω της υλοποίησης της προτεινόμενης Πράξης, στοχεύει να επιτύχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- Δυνατότητα χρήσης από το μεγαλύτερο δυνατό φάσμα χρηστών (αποφυγή διάκρισης και στιγματισμού, πρόβλεψη ίδιων ή/και ισοδύναμων μέσων, διασφάλιση ισότιμης ιδιωτικότητας και ασφάλειας των χρηστών, ελκυστικότητα του σχεδιασμού).
- ασφαλή μετακίνηση και προσπελασιμότητα στις υποδομές εκπαίδευσης από ΑμεΑ,
- διασφάλιση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ, καθώς και άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα ίδια και οι οικογένειές τους,
- αυτόνομη πρόσβαση, ασφάλεια και άνεση εμποδιζόμενων ατόμων στις σχολικές μονάδες,
- κινητοποίηση των πολιτών, καθώς και ενεργή συμμετοχή και υποστήριξη του έργου από την τοπική κοινωνία.

3. Ισχύον θεσμικό πλαίσιο

Για τη σύνταξη της παρούσας λήφθηκε υπόψη η ισχύουσα εθνική νομοθεσία που σχετίζεται με την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία και ειδικότερα:

1. Οι διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 4067/12 (ΦΕΚ 79 Α' /9-4-2012-Διορθ.σφαλμ. Στο ΦΕΚ 99 Α' /27-4-12): «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός», όπου προβλέπεται: «4. Στα υφιστάμενα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κτίρια, που στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, όπως χώροι συνεδρίων, εκθέσεων, μουσείων, συναυλιών, αθλητικών ή πολιτιστικών συγκεντρώσεων, ναοί, θέατρα, κινηματογράφοι, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κέντρα διασκέδασης, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, αίθουσες αναμονής επιβατών, τράπεζες, ανταλλακτήρια, χώροι προσωρινής διαμονής, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, δικαιοσύνης και σωφρονισμού, γραφείων και εμπορίου, βιομηχανίας και βιοτεχνίας, καθώς και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων καυσίμων, επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα.»

2. Η εγκύκλιος ΥΠΕΚΑ 42382/16-7-13: «Διευκρινίσεις για την εφαρμογή του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (Ν. 4067/2012), που αφορά στις ειδικές ρυθμίσεις για την προσβασιμότητα ΑμεΑ/ εμποδιζόμενων ατόμων)».

3. Η απόφαση υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699 (ΦΕΚ 2998 Β' / 20-07-2020) «Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία».

4. Οι προϋποθέσεις και απαιτήσεις της απόφασης του Υπ. Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων με αριθμό 52487/02 (ΦΕΚ 18/Β' /2002): «Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ΑμεΑ σε υφιστάμενα κτίρια» και ειδικότερα οι προδιαγραφές που περιγράφονται στο άρθρο 1 που αφορούν στην κατασκευή ραμπών και στο άρθρο 4 που αφορούν στην κατασκευή WC ΑΜΕΑ.

5. Οι προϋποθέσεις και απαιτήσεις της υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561

υπουργικής απόφασης «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 52907/2009 "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών"» (ΦΕΚ Β' 6213/07-12-2022) Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. Η υπό στοιχεία ΔΜΕΟ/Ο/3050/16.09.2013 (ΦΕΚ 2302 Β'/16.09.2013) Υπουργική Απόφαση «Έγκριση Τεχνικών Οδηγιών κυκλοφοριακών παρεμβάσεων στο αστικό περιβάλλον για την εφαρμογή τους σε περιοχές σχολικών συγκροτημάτων και περιοχές με αυξημένη κίνηση στα πλαίσια βελτίωσης της οδικής ασφάλειας.»

7. Ως προς τις ειδικότερες απαιτήσεις σχεδιασμού και τα ανθρωπομετρικά μεγέθη, λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Σχεδιασμού «Σχεδιάζοντας για όλους» του του γραφείου Μελετών ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ όπως θεσμοθετήθηκαν από τον ν. 4067/2012 (ΝΟΚ) και ειδικότερα το Κεφάλαιο 3: «Ράμπες ατόμων και αμαξιδίων», το Κεφάλαιο 7: «Είσοδοι κτιρίων» και το Κεφάλαιο 8: «Δημόσιοι Χώροι Υγιεινής».

4. Περιγραφή παρεμβάσεων

Με την παρούσα προτείνεται η κατασκευή ραμπών, για τη κάλυψη υψομετρικών διαφορών στον υπαίθριο χώρο, καθώς και η κατασκευή W.C. ΑμεΑ στις σχολικές μονάδες που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

A/A	Σχολική μονάδα	Ράμπα σύνδεσης οδοστρώματος/ πεζοδρομίου	Ράμπα σύνδεσης περιβάλλοντος χώρου/εισόδου κτιρίου	W.C. ΑμεΑ
1	Γυμνάσιο-Λύκειο Γέρας		ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	Γενικό Λύκειο Ιππείου		ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	Γενικό Λύκειο Παμφίλων		ΝΑΙ	ΝΑΙ (Χ2)
4	ΕΠΑΛ Πλωμαρίου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	1 ^ο ΕΠΑΛ Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	2 ^ο Γενικό Λύκειο Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	1 ^ο Γυμνάσιο Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	2 ^ο Γυμνάσιο Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	4 ^ο Γυμνάσιο Μυτιλήνης	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

10	5 ^ο Γυμνάσιο Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
11	6 ^ο Γυμνάσιο Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
12	Γυμνάσιο Παμφίλων		ΝΑΙ	ΝΑΙ
13	Γυμνάσιο Μόριας		ΝΑΙ	ΔΕΝ ΕΠΑΡΚΕΙ Ο ΧΩΡΟΣ
14	Γυμνάσιο Πύργοι Θερμής		ΝΑΙ	ΝΑΙ
15	Ειδικό Γυμνάσιο Λύκειο ΕΕΝΕΓΥΛ		ΝΑΙ	ΝΑΙ
16	ΕΕΕΚ Λέσβου – Ειδικό Σχολείο		ΝΑΙ	ΝΑΙ (Χ2)
17	1 ^ο Δημοτικό Μυτιλήνης		-	ΝΑΙ
18	3 ^ο Δημοτικό Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
19	4 ^ο Δημοτικό Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
20	7 ^ο Δημοτικό Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
21	8 ^ο Δημοτικό Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
22	10 ^ο Δημοτικό Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
23	15 ^ο Δημοτικό Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
24	Δημοτικό Σχολείο Βαρειάς		ΝΑΙ	ΝΑΙ
25	Δημοτικό Σχολείο Ταξιάρχων		ΝΑΙ	ΝΑΙ
26	Δημοτικό Σχολείο Χαλίκων		ΝΑΙ	ΝΑΙ
27	Δημοτικό Σχολείο Κεραμειών		ΝΑΙ	
28	Δημοτικό Σχολείο Λουτροπόλεως Θερμής		ΝΑΙ	
29	Δημοτικό Σχολείο Μεγαλοχωρίου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
30	Δημοτικό Σχολείο Μιστεγνών		ΝΑΙ	ΝΑΙ
31	Δημοτικό Σχολείο Μόριας		ΝΑΙ	ΝΑΙ
32	Δημοτικό Σχολείο Παλαιοκήπου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
33	Δημοτικό Σχολείο Παμφίλων	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
34	Δημοτικό Σχολείο Παναγιούδας		ΝΑΙ	ΝΑΙ
35	Δημοτικό Σχολείο Παπάδου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
36	Δημοτικό Σχολείο Περάματος		ΝΑΙ	ΝΑΙ
37	Δημοτικό Σχολείο Πηγής	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
38	Δημοτικό Σχολείο Πλαγιάς		ΝΑΙ	ΝΑΙ

39	Δημοτικό Σχολείο Σκοπέλου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
40	3 ^ο Δημοτικό Σχολείο Πλωμαρίου		ΝΑΙ	ΝΑΙ
41	2 ^ο Νηπιαγωγείο Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
42	3 ^ο Νηπιαγωγείο Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
43	6 ^ο Νηπιαγωγείο Μυτιλήνης		ΝΑΙ	ΝΑΙ
44	8 ^ο Νηπιαγωγείο Μυτιλήνης	-	ΝΑΙ	ΔΕΝ ΕΠΙΡΡΕΕΙ Ο ΧΩΡΟΣ
45	10 ^ο Νηπιαγωγείο Μυτιλήνης	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
46	12 ^ο Νηπιαγωγείο Μυτιλήνης	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
47	14 ^ο Νηπιαγωγείο Μυτιλήνης		-	ΝΑΙ
48	Νηπιαγωγείο Αγίας Μαρίνας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
49	Νηπιαγωγείο Ταξιάρχων		ΝΑΙ	ΝΑΙ
50	Νηπιαγωγείο Χαλίκων		ΝΑΙ	
51	1 ^ο Νηπιαγωγείο Πλωμαρίου		ΝΑΙ	
52	Νηπιαγωγείο Αγιάσου		ΝΑΙ	ΝΑΙ
53	Νηπιαγωγείο Αφάλωνα		ΝΑΙ	
54	Νηπιαγωγείο Ιππείου		ΝΑΙ	
55	Νηπιαγωγείο Κάτω Τρίτους		ΝΑΙ	ΝΑΙ
56	Νηπιαγωγείο Μεσαγρού		ΝΑΙ	ΝΑΙ
57	Νηπιαγωγείο Μιστεγγών		ΝΑΙ	ΝΑΙ
58	Νηπιαγωγείο Μόριας		ΝΑΙ	ΝΑΙ
59	Νηπιαγωγείο Νέων Κυδωνιών		ΝΑΙ	ΝΑΙ
60	Νηπιαγωγείο Παλαιοκλήπου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	
61	Νηπιαγωγείο Παναγιούδας			ΝΑΙ
62	Νηπιαγωγείο Πηγής	ΝΑΙ		
63	Νηπιαγωγείο Σκοπέλου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	
64	Νηπιαγωγείο Τρύγωνα		ΝΑΙ	ΝΑΙ
65	Νηπιαγωγείο Περάματος		ΝΑΙ	

4.1 ΚΑΛΥΨΗ ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ

Καταβάλλεται προσπάθεια να καταστεί προσβάσιμη η κύρια είσοδος όλων των

εκπαιδευτηρίων που φαίνονται στο παραπάνω πίνακα .

Η κάλυψη της υψομετρικής διαφοράς με κεκλιμένο επίπεδο ράμπα θα έχει επιθυμητή κλίσης 5% και όχι μεγαλύτερης του 8%, και πλάτος 1,10μ καθαρό ανοίγμα σε τέτοια θέση που να μη παρακωλύει την είσοδο/έξοδο του κτιρίου .

β

δ. Τα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες φέρουν εκατέρωθεν **κιγκλίδωμα** ύψους 0,90μ. από τη στάθμη του τελικού δαπέδου. Οι χειρολισθήρες κατασκευάζονται με στρογγυλή ή στρογγυλεμένη διατομή, διαμέτρου 4-5εκ τουλάχιστον κατά το τμήμα της χρήσης, που επιτρέπει την ασφαλή και άνετη λαβή από την παλάμη του χρήστη.

ε. Το τελικό δάπεδο των κεκλιμένων επιπέδων - ραμπών πρέπει να κατασκευάζεται από υλικό αντισlip, ομοιογενές, σταθερό, με αντοχή στη χρήση και τις καιρικές συνθήκες προκειμένου για κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες εξωτερικού χώρου, με μικρή αντανakλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και τη συντήρηση. Μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται ώστε η υφή του δαπέδου να μη δυσχεραίνει την κίνηση των αμαξιδίων και των ατόμων με βακτηρίες (πατερίτσες), μπαστούνια ή άλλα βοηθητικά μέσα. Η μοκέτα κρίνεται ως ακατάλληλη.

4.2 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΩΡΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΑΜΕΑ

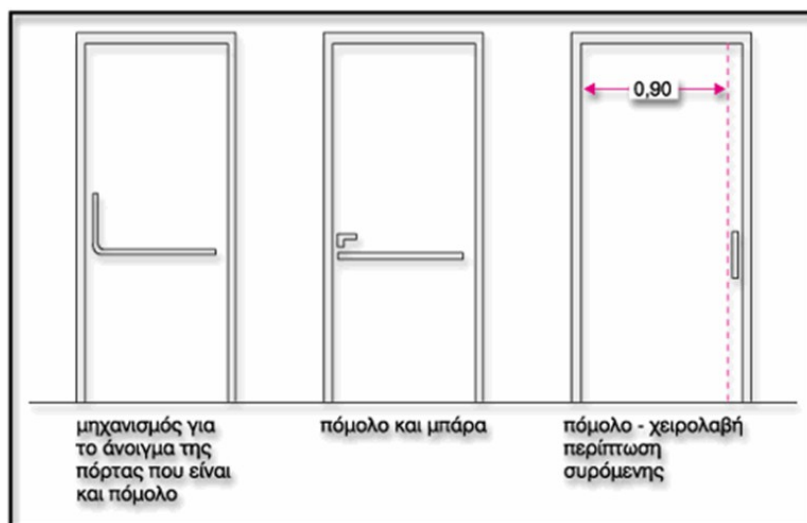
Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός (ν. 4067/2012), άρθρο 26 προβλέπει την υποχρέωση δημιουργίας στα υφιστάμενα κτίρια ενός τουλάχιστον προσβάσιμου χώρου υγιεινής στο κτίριο με κοινή χρήση ανδρών / γυναικών.

Οι Οδηγίες σχεδιασμού Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Σχεδιάζοντας για όλους», κεφάλαιο 8 προδιαγράφουν τυπικό προσβάσιμο χώρο υγιεινής, ελαχίστων διαστάσεων 2,00Χ2,25μ., οι οποίες σε υφιστάμενα κτίρια είναι ενδεχομένως δύσκολο να εξευρεθούν. Εναλλακτικά για την προσαρμογή υφιστάμενων χώρων υγιεινής ώστε να καταστούν προσβάσιμοι, πρέπει να τηρούνται οι παρακάτω βασικές αρχές σχεδιασμού:

- Θύρα καθαρού πλάτους 0,90μ. ανοιγόμενη προς τα έξω ή συρόμενη.

Η χειρολαβή του θυρόφυλλου πρέπει να είναι τύπου α, β, ή γ, σύμφωνα με το σχετικό σχήμα

που επισυνάπτεται. Ο μηχανισμός κλειδαριάς του θυρόφυλλου πρέπει να επιτρέπει το άνοιγμα και από την έξω πλευρά σε περίπτωση κινδύνου και επίσης να διαθέτει ένδειξη κατάληψης χώρου.

Σχήμα 2: Πόρτα εξόδου χώρων υγιεινής

- Ελεύθερος χώρος από τη μία πλευρά της λεκάνης (ιδανικά καθαρού πλάτους 0,90μ., ελάχιστο αποδεκτό 0,80μ.) για την προσέγγισή της από χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου. Επισημαίνεται ότι στο χώρο αυτό ΔΕΝ τοποθετείται νιπτήρας ή άλλος εξοπλισμός.
- Τοποθέτηση δύο χειρολαβών εκατέρωθεν της λεκάνης, η μία εκ των οποίων (προς την πλευρά της προσέγγισης του αμαξιδίου) θα είναι σπαστή και με δυνατότητα σταθεροποίησης στην κατακόρυφη θέση.
- Τοποθέτηση στοιχείων εξοπλισμού σε μια ζώνη ύψους 0,90-1,20μ. από το δάπεδο.

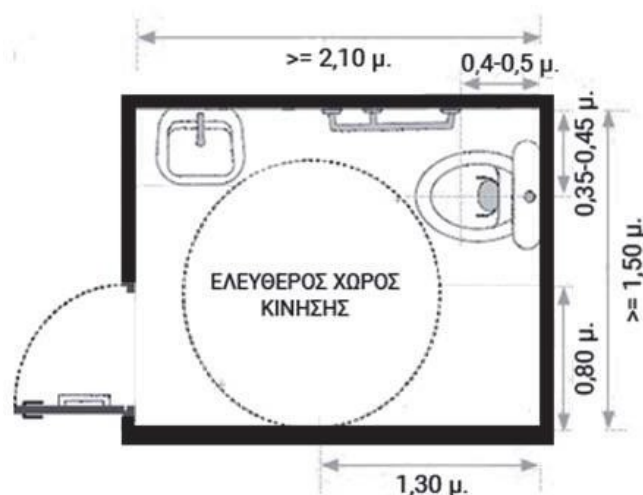
Σχήμα 2: Προσέγγιση λεκάνης από χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου

Σε χώρους που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ειδικών κατηγοριών ατόμων με αναπηρίες (π.χ. παιδιά, άτομα μικρού ύψους κ.λπ.), είναι δυνατόν οι ισχύουσες προδιαγραφές να προσαρμόζονται στις ανάγκες αυτών των κατηγοριών.

Για τη δημιουργία χώρων υγιεινής, προσβάσιμων τουλάχιστον σε μέρος ατόμων με αναπηρία, σε υφιστάμενα και μόνον κτίρια μπορούν να εφαρμοστούν τα εξής:

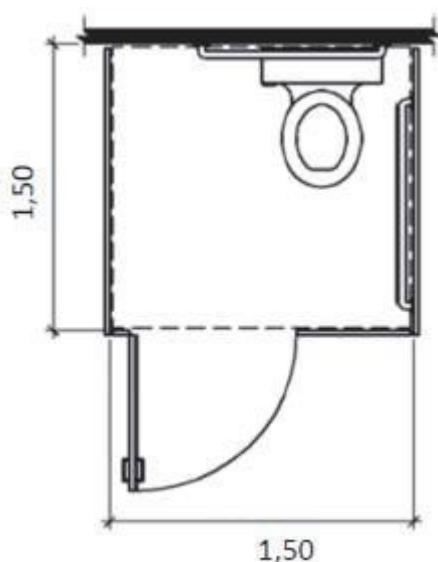
- Συνένωση δύο συμβατικών υφιστάμενων χώρων υγιεινής για τη δημιουργία ενός προσβάσιμου χώρου υγιεινής, ακόμη και για κοινή χρήση ανδρών και γυναικών στη δυσμενέστερη περίπτωση, ελάχιστων διαστάσεων 2,00Χ2,25μ.

Σε περίπτωση τεκμηριωμένης αδυναμίας ικανοποίησης των διαστάσεων αυτών επιτρέπεται η κατασκευή χώρου υγιεινής ελαχίστων διαστάσεων 1,50Χ2,10μ. Η τεκμηρίωση θα προκύπτει από τεχνική έκθεση μηχανικού συνοδευόμενη από σχέδια, φωτογραφίες κ.λπ. στοιχεία τεκμηρίωσης της αδυναμίας προσαρμογής.

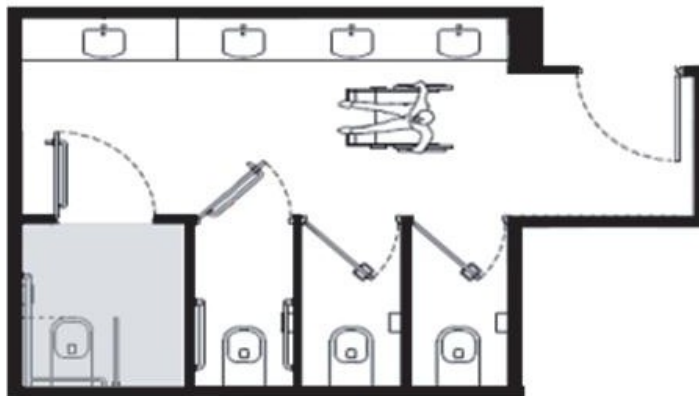

Σχήμα 3: Προσβάσιμος χώρος υγιεινής σε υφιστάμενα κτίρια

- Σε περίπτωση ενός μόνο χώρου υγιεινής σε κτίριο, διαπλάτυνση και προσαρμογή αυτού ώστε να εξυπηρετεί και άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο (διαστάσεις 2,00X2,25μ., ελάχιστες αποδεκτές διαστάσεις 1,50X2,10μ.).
- Σε περίπτωση αδυναμίας ικανοποίησης και των ελαχίστων προαναφερόμενων διαστάσεων, αξιοποίηση τυχόντος ελεύθερου χώρου, διαστάσεων τουλάχιστον 1,50X1,50μ. (Φ1,50μ.), μπροστά από τη θύρα του προσβάσιμου χώρου υγιεινής ως χώρου ελιγμών / περιστροφής χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου έτσι ώστε αυτός να μπορέσει να εισέλθει με την όπισθεν στο χώρο υγιεινής. Ο χώρος υγιεινής σε αυτή την περίπτωση θα διαθέτει μόνο λεκάνη με το απαραίτητο σετ από χειρολαβές και τον ελεύθερο χώρο πλάτους 0,90μ. (έως ελάχιστο αποδεκτό πλάτος 0,80μ.) για την προσέγγιση του χρήστη αμαξιδίου. Ένας τουλάχιστον προσβάσιμος νιπτήρας (χαμηλότερο ύψος, απουσία εμποδίου κάτω από αυτόν όπως ερμάριο, πόδι κ.λπ.) θα τοποθετείται εκτός του χώρου με την λεκάνη, κατά το δυνατόν πλησιέστερα στο χώρο αυτόν. Συνιστάται όμως η πρόβλεψη ενός, έστω και μικρών διαστάσεων, νιπτήρα μέσα στο χώρο της λεκάνης και μικρού ραφιού λόγω της εξαιρετικής σημασίας δυνατότητας χρήσης αυτών από τα άτομα με αναπηρία. Επισημαίνεται ότι, αν το είδος του νιπτήρα επιτρέπει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, την κίνηση τμημάτων αμαξιδίου κάτω από αυτόν, η πρόσθετη διάσταση που προκύπτει, μπορεί να συνυπολογίζεται στις ελάχιστες διαστάσεις (π.χ. διέλευση υποποδίων κάτω από νιπτήρες).

Σχήμα 4: Προσβάσιμος χώρος υγιεινής μόνο με λεκάνη

Σχήμα 5: Χώρος υγιεινής με λεκάνη μόνον

Εξοπλισμός

Νιπτήρας

Το ύψος του νιπτήρα είναι 0.85μ. από το δάπεδο για το επάνω μέρος του και 0.70μ. για το κάτω και συνοδεύεται από ράφι στο ίδιο με αυτόν ύψος. Τα 0.70μ. ελεύθερος χώρος κάτω από τον νιπτήρα πρέπει να εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση, η δε αποχέτευση του νιπτήρα δεν πρέπει να ενοχλεί τα γόνατα του χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου. Είναι δυνατόν να επιλεγεί νιπτήρας μεταβλητού ύψους, τον οποίο ο χρήστης ρυθμίζει ανάλογα με τις ανάγκες του.

Ο νιπτήρας τοποθετείται δίπλα στη λεκάνη, το δε εμπρόσθιο άκρο του νιπτήρα τοποθετείται στην ίδια ευθεία με την εσωτερική παρειά της λεκάνης. Η απόσταση μεταξύ του άκρου της λεκάνης και του νιπτήρα πρέπει να είναι περίπου 0.10μ. και ποτέ να μην υπερβαίνει τα 0.25μ., έτσι ώστε να είναι δυνατή η χρήση του νιπτήρα από καθήμενο στη λεκάνη άτομο.

Εναλλακτικά, σε περιπτώσεις υπαρχόντων κτιρίων, αν δεν είναι δυνατόν να ακολουθηθεί η παραπάνω διάταξη, η λεκάνη τοποθετείται παράλληλα και δίπλα στον νιπτήρα (στον ίδιο τοίχο) και η απόσταση μεταξύ τους πρέπει να είναι 0.25μ. Για την αγκύρωση του νιπτήρα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να αντέχει σε κατακόρυφη φόρτιση 100Kg.

Η μπαταρία του νιπτήρα είναι αναμικτική, τύπου "κομμωτηρίου", με κινητό "τηλέφωνο"-ντους και με χειριστήρια τύπου μοχλού (όχι σφαιρικά). Στις περιπτώσεις εξωτερικών, μη εντοιχισμένων σωλήνων ύδρευσης ή αποχέτευσης, πρέπει αυτές να επενδύονται με μονωτικό υλικό, ώστε να αποφεύγονται πιθανά ατυχήματα ή τραυματισμοί.

Καθρέπτης

Τοποθετείται πάνω από το νιπτήρα με ελαφριά κλίση. Το κάτω μέρος του πρέπει να βρίσκεται σε ύψος 1.00μ. από το δάπεδο και το πάνω 2.00μ.

Λεκάνη

Μπροστά και δίπλα από μια πλευρά της λεκάνης, πρέπει να υπάρχει αρκετός χώρος για μετωπική ή πλάγια προσέγγιση ατόμου σε αμαξίδιο. Η ενδεδειγμένη διάταξη ως προς την τοποθέτηση της λεκάνης και του νιπτήρα είναι η τοποθέτησή τους σε κάθετους

μεταξύ τους τοίχους.

Το ύψος της λεκάνης πρέπει να είναι 0.45μ. για να διευκολύνεται η μετακίνηση του χρήστη από το αμαξίδιο στη λεκάνη. Πρέπει να έχει πλάτη ύψους τουλάχιστον 0.30μ. από την επιφάνεια του καλύμματος. Ένα καζανάκι χαμηλής πίεσεως με εύχρηστο χειρισμό π.χ. χειρολαβή στο πλάι είναι δυνατόν να την υποκαταστήσει.

Δίπλα στη λεκάνη αγκυρώνεται μη ολισθηρή σπαστή χειρολαβή μήκους περίπου 0.75μ. και με το επάνω μέρος της σε ύψος 0.70μ. από το δάπεδο. Η διάμετρος μιας τέτοιας χειρολαβής είναι 30χιλ. - 40 χιλ. (1½" περίπου).

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στον τρόπο στερέωσης των ειδών υγιεινής και των χειρολαβών (π.χ. πρόβλεψη πρόσθετου μεταλλικού σκελετού, ενίσχυση ή κατασκευή τοίχου από μπετόν για την στήριξή του), έτσι ώστε να μπορούν να αντέχουν σε φόρτιση 100Kg.

Η θήκη χαρτιού καθαρισμού πρέπει να είναι σε θέση προσιτή στον χρήστη και να διαθέτει μηχανισμό παροχής χαρτιού φύλλο-φύλλο, ιδιαίτερα χρήσιμο σε μονόχειρες.

Διακόπτες

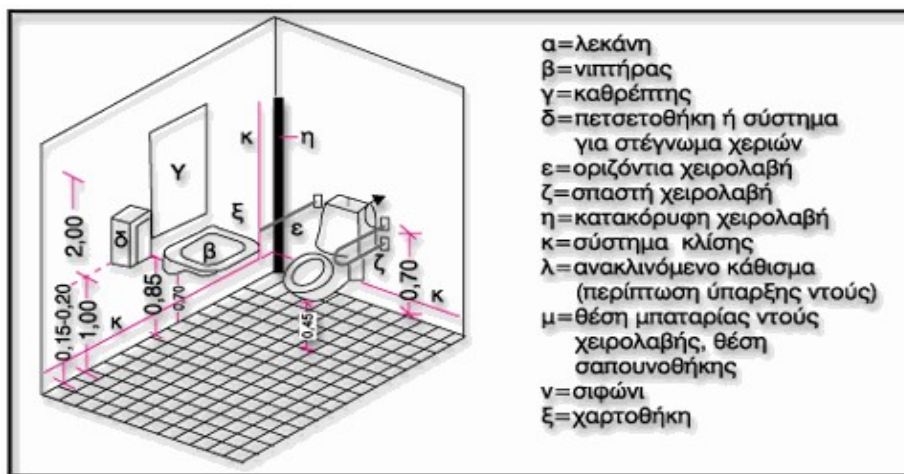
Οι διακόπτες φωτισμού πρέπει να έχουν πλακέτα με μεγάλη επιφάνεια και τοποθετούνται σε ύψος 0.90μ. - 1.20μ. από το δάπεδο.

Δάπεδο

Τα υλικά κατασκευής του δαπέδου πρέπει να εξασφαλίζουν αντισlip, ομοιογένεια, μικρή ανακλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και την συντήρηση.

Η αποχέτευση του δαπέδου επιτυγχάνεται με κατάλληλα διαμορφωμένες κλίσεις προς το σιφόνι δαπέδου.

Οι χρωματικές αντιθέσεις μεταξύ δαπέδου, τοίχων, ειδών υγιεινής και θυρόφυλλου και ο άπλετος φωτισμός διευκολύνουν ιδιαίτερα τα άτομα με μειωμένη όραση.

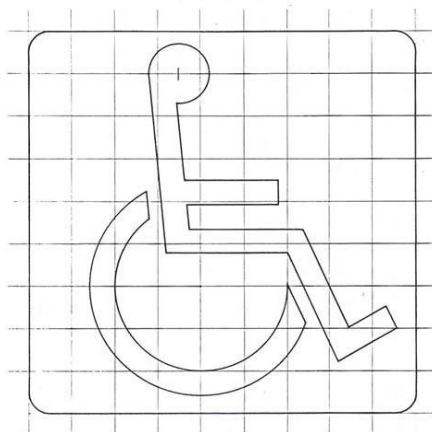

Σχήμα 4: Σχεδιασμός W.C.

4.3 Σήμανση

Η ύπαρξη εξυπηρετήσεων για άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα πρέπει πάντοτε να σημαίνεται ευκρινώς με τη χρήση του Διεθνούς Συμβόλου Πρόσβασης (ΔΣΠ). Οποιαδήποτε σήμανση πρέπει να κατασκευάζεται από υλικά αδιαφανή, ματ, μη αντανακλαστικά και να διαθέτει έντονη χρωματική αντίθεση φόντου/γραμμμάτων ή

πικτογράμματος. Πικτογράμματα που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι τυποποιημένα, απλά, ευδιάκριτα και συνήθους χρήσης. Επισημαίνεται ότι ο μελετητής κατά το σχεδιασμό θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψη του και τις ιδιαιτερότητες των ατόμων με προβλήματα όρασης.

Σχήμα 6: Διεθνές Σύμβολο Πρόσβασης
ΠΗΓΗ: Οδηγίες Σχεδιασμού Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Σχεδιάζοντας για όλους», 1998

Προκειμένου για επιτοίχια σήμανση, χρησιμοποιούνται υλικά που δημιουργούν χρωματική αντίθεση με τις επιφάνειες επάνω στις οποίες τοποθετείται. Επιτοίχια σήμανση τοποθετείται σε ύψος 1,40-1,60μ. και συνοδεύεται πάντοτε από σήμανση σε γραφή Braille. Σήμανση υποδηλώνουσα αρίθμηση ή κάποια εξυπηρέτηση τοποθετείται δίπλα -και όχι πάνω στην θύρα- από την πλευρά της χειρολαβής (π.χ. ένδειξη στάθμης ορόφου).

Προκειμένου για επικρεμάμενη σήμανση, τοποθετείται εκτός όδευσης πεζών. Χρησιμοποιούνται υλικά σε έντονους χρωματισμούς εύκολα διακριτούς στο χώρο. Στη σήμανση αυτή η κάτω ακμή θα πρέπει να απέχει 2.20μ. από το δάπεδο, για την αποφυγή προβλημάτων σε άτομα με προβλήματα όρασης.

Ηχητική σήμανση (π.χ. αναγγελίες) πρέπει να συνοδεύεται πάντα από αντίστοιχη οπτική (π.χ. χρήση κυλιόμενων ταινιών πληροφόρησης) και αντίστροφα.

Σε χώρους πολύπλοκους συνιστάται η πρόβλεψη απλοποιημένου ανάγλυφου ομοιώματος ή χάρτη δεξιά της κεντρικής εισόδου για διευκόλυνση του προσανατολισμού ατόμων με προβλήματα όρασης. Ενίστε διευκολύνει η χρήση επιδαπέδιου οδηγού τυφλών, με την προϋπόθεση ότι δε δημιουργούνται σύνθετα δίκτυα τα οποία τελικά αποπροσανατολίζουν.

Η ύπαρξη των χώρων υγιεινής για εμποδιζόμενα άτομα πρέπει να σημαίνεται σε διάφορα σημεία των δημοσίων κτιρίων και χώρων σωστά και ευκρινώς με τη χρήση του Διεθνούς Συμβόλου Πρόσβασης (ΔΣΠ) και του συμβόλου "WC".

4.4 Καταλληλότητα υλικών

4.4.1 Επιστρώσεις δαπέδων

Για τις επιστρώσεις δαπέδων απαιτούνται υλικά που εξασφαλίζουν αντισlipτικότητα, ομοιογένεια, σταθερότητα, ευκολία στον καθαρισμό και τη συντήρηση, με μικρή αντανάκλαστικότητα, χωρίς σημεία εκτροπής των αναπηρικών αμαξιδίων και των άλλων βοηθημάτων, χωρίς αρμούς διαμόρφωσης των δαπέδων σε μέγεθος που να δημιουργούν κραδασμούς στην κίνηση των αμαξιδίων ή να προκαλούν ανατροπές κατά το βάδισμα των

εμποδιζόμενων ατόμων και χωρίς κατώφλια αλλά και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο που να προεξέχει ή να βυθίζεται στο δάπεδο περισσότερο από 2 εκατοστά. Η χρήση παχιάς μοκέτας όπως επίσης και το υπερβολικό γυάλισμα επιφανειών (π.χ. από μάρμαρο, γρανίτη κ.λπ.) πρέπει να αποφεύγονται.

4.4.2 Επενδύσεις κατακόρυφων επιφανειών

Η χρήση ανοξειδωτων επενδύσεων και εν γένει επενδύσεων με υλικά υψηλής ανακλαστικότητας σε μεγάλες επιφάνειες προκαλεί σύγχυση σε άτομα με μειωμένη όραση και ηλικιωμένα άτομα και πρέπει να αποφεύγεται. Αντίστοιχα, συνιστάται η αποφυγή χρήσης επενδύσεων με σύνθετα σχέδια ή σχέδια που ενδεχομένως μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση (π.χ. απεικόνιση τοπίων, θυρών κ.λπ.) που ενδεχομένως προκαλούν σύγχυση ή/και αγχώδεις καταστάσεις σε άτομα με νοητικά / γνωστικά προβλήματα.

4.4.3 Επιστρώσεις δαπέδων εξωτερικών κοινόχρηστων χώρων

Οι επιστρώσεις δαπέδων εξωτερικών κοινόχρηστων χώρων διασφαλίζουν επιφάνειες ισόπεδες, συνεχείς, σταθερές, αντισlip, και έχουν επιμελές αρμολόγημα. Γενικά απαγορεύεται να έχουν ανάγλυφες εσοχές και εξοχές που επιβαρύνουν τη βάδιση και την κύλιση του αναπηρικού αμαξιδίου.

Ο προϋπολογισμός του έργου είναι 204.750 ευρώ, από τα οποία το ποσό των 190.710 ευρώ θα χρηματοδοτηθεί από το ΥΠΕΣ και το ποσό των 14.040 ευρώ θα είναι από ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ του Δήμου Μυτιλήνης.

Η διάρκεια του έργου είναι **έξι (06)** ημερολογιακοί μήνες.

Ο μελετητής

**ΜΠΟΥΛΜΠΟΥΛΗ
ΜΑΡΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧ/ΚΟΣ ΤΕ**

**Ο Προϊστάμενος
Δ/σης Τεχνικής Υπηρεσίας
Δήμου Μυτιλήνης**

**ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
ΑΝΔΡΕΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧ/ΚΟΣ ΤΕ**